

Cirkev, viditeľná a duchovná skutočnosť (7)

V stredu pápež Lev XIV. pokračoval vo svojej katechéze o dokumente *Lumen Gentium*, ktorý sa zaoberá poslaním: „komplexnou realitou“ Cirkvi vo svete.

04.03.2026

II. Dogmatická konštitúcia *Lumen gentium*

2. Cirkev – viditeľná a duchovná skutočnosť

Čítanie: Ef 4,15–16

„(Bratia), žime podľa pravdy v láske všestranne vrastajme do toho, ktorý je hlavou, do Krista. Z neho celé telo, pevne zviazané a pospájané všetkými oživujúcimi spojivami, podľa činnosti primeranej každej časti, rastie a buduje sa v láske.“

Drahí bratia a sestry, požehnaný deň a vitajte. Dnes pokračujeme v našom uvažovaní o koncilovej dogmatickej konštitúcii *Lumen gentium*, ktorá hovorí o tajomstve Cirkvi.

V prvej kapitole, kde sa dokument snaží odpovedať na otázku, čo je Cirkev, je opísaná ako „zložitá skutočnosť“ (*Lumen gentium*, 8). Pýtame sa teda: v čom spočíva táto

zložitosť? Nieкто by mohol povedať, že Cirkev je zložitá preto, lebo je „komplikovaná“, a teda ťažko vysvetliteľná; iný by si mohol myslieť, že jej zložitosť vyplýva z toho, že ide o inštitúciu s dvetisícročnými dejinami a s charakteristikami odlišnými od každej inej spoločenskej či náboženskej skupiny. V latinčine však slovo „zložitý“ označuje skôr usporiadané spojenie rôznych aspektov alebo rozmerov v rámci jednej a tej istej skutočnosti. Preto Lumen gentium môže povedať, že Cirkev je dobre usporiadaný organizmus, v ktorom spolu existuje ľudský aj božský rozmer – bez oddelenia a bez zmiešania.

Prvý rozmer je zrejmý na prvý pohľad, pretože Cirkev je spoločenstvo mužov a žien, ktorí zdieľajú radosť aj námahu kresťanského života so svojimi prednosťami i slabosťami. Ohlasujú evanjelium a stávajú sa znamením

prítomnosti Krista, ktorý nás sprevádza na ceste života. Tento aspekt – ktorý sa prejavuje aj v inštitucionálnej organizácii – však nestačí na opísanie skutočnej povahy Cirkvi, pretože má aj božský rozmer. Ten nespočíva v nejakej ideálnej dokonalosti alebo v duchovnej nadradenosti jej členov, ale v tom, že Cirkev vzniká z Božieho plánu lásky pre ľudstvo, uskutočneného v Kristovi. Cirkev je teda zároveň pozemským spoločenstvom a mystickým telom Krista, viditeľným zhromaždením a duchovným tajomstvom, skutočnosťou prítomnou v dejinách a ľuďom putujúcim smerom k nebu (*Lumen gentium*, 8; *Katechizmus Katolíckej cirkvi*, 771).

Ľudský a božský rozmer sa harmonicky dopĺňajú, bez toho, aby jeden potláčal druhý. Cirkev tak žije v tomto paradoxe: je skutočnosťou zároveň ľudskou aj božskou, ktorá

prijíma hriešneho človeka a vedie ho k Bohu.

Aby sa tento stav Cirkvi lepšie objasnil, Lumen gentium poukazuje na Kristov život. Kto stretol Ježiša na cestách Palestíny, zakúšal jeho ľudskosť: jeho oči, jeho ruky, zvuk jeho hlasu. Tí, ktorí sa rozhodli ho nasledovať, boli priťahovaní práve skúsenosťou jeho pohľadu plného prijatia, dotykom jeho požehnávajúcich rúk a slovami oslobodenia a uzdravenia. Zároveň sa však tým, že išli za týmto Človekom, otvárali stretnutiu s Bohom. Kristovo telo, jeho tvár, jeho gestá a jeho slová totiž viditeľne zjavujú neviditeľného Boha.

Vo svetle tejto skutočnosti Ježiša sa môžeme opäť pozrieť na Cirkev: keď sa na ňu pozrieme zblízka, objavíme v nej ľudský rozmer tvorený konkrétnymi osobami, ktoré niekedy ukazujú krásu evanjelia a inokedy

zápasia a robia chyby ako všetci ostatní. Práve prostredníctvom jej členov a jej obmedzených pozemských aspektov sa však zjavuje Kristova prítomnosť a jeho spásonosné pôsobenie. Ako povedal Benedikt XVI., medzi evanjeliom a inštitúciou neexistuje protiklad; naopak, štruktúry Cirkvi slúžia práve na „uskutočňovanie a konkretizáciu evanjelia v našej dobe“ (*Príhovor biskupom Švajčiarska*, 9. novembra 2006). Neexistuje nijaká ideálna a čistá Cirkev oddelená od zeme, ale iba jediná Kristova Cirkev vtelená do dejín.

V tom spočíva svätosť Cirkvi: v tom, že v nej prebýva Kristus a neustále sa daruje prostredníctvom malosti a krehkosti jej členov. Keď kontemplujeme tento trvalý zázrak, ktorý sa v nej odohráva, chápeme „Božiu metódu“: Boh sa stáva viditeľným prostredníctvom slabosti stvorení a neprestajne sa zjavuje a

pôsobí. Preto pápež František v exhortácii *Evangelii gaudium* vyzýva všetkých, aby sa učili „zobúvať si sandále pred svätou zemou druhého“ (porov. Ex 3,5) (169). To nás robí schopnými aj dnes budovať Cirkev: nielen organizovaním jej viditeľných štruktúr, ale budovaním duchovnej stavby, ktorou je Kristovo telo, prostredníctvom spoločenstva a lásky medzi nami.

Láska totiž neustále rodí prítomnosť Zmŕtvychvstalého. „Kiež by všetci mysleli iba na lásku – hovoril svätý Augustín – lebo jedine ona víťazí nad všetkým a bez nej nič nemá hodnotu; kdekoľvek sa nachádza, všetko k sebe priťahuje“ (*Sermo* 354,6,6).

Preklad Martin Jarábek

Prevzaté z: [https://
www.vaticannews.va/sk/...](https://www.vaticannews.va/sk/...)

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/cirkev-viditelna-a-
duchovna-skutocnost/](https://opusdei.org/sk-sk/article/cirkev-viditelna-a-duchovna-skutocnost/) (06.03.2026)